

Holland Papier Biennale 2010

isbn 978-90-801242-6-4

Interview en tekst: Frank van der ploeg

Anatomische exercities

Veel kunst komt tot stand door opbouw, gedeeltelijke afbraak en wederopbouw. En dat in een voortdurende carrousel van beslissingen. Kuin Heuff gaat een flinke stap verder: ze zet het mes in een op het oog voltooid werk.

Voltoeien door wegnemen

Vrij recent heeft Kuin Heuff (Dordrecht, 1969) een dimensie aan haar geschilderde werk toegevoegd. Niet door te gaan beeldhouwen of anderszins, maar juist door lucht en ruimte in haar schilderijen aan te brengen. Hoewel Heuff primair te beschouwen is als schilder, is de rode draad die haar werk kenmerkt een andere, meer filosofische. Het gaat haar om het creëren van een beeld en dat gedeeltelijk weer weg te nemen tot een kern resteert. Zo ging ze te werk bij haar in de jaren negentig geschilderde mannenkoppen, waarvan ze naderhand de expressie verdoezelde. Ook haar reeks dia's van dia's - ze maakte steeds een nieuwe opname met bewust verlies aan details - past in dat plaatje. Door deze dan ook nog in en uit te zoomen, kwam de voorstelling op en vervaagde weer. Opbouw en afbraak. Het snijdend reduceren is geheel in lijn met dit devies. Voormalig voetbalscheidsrechter Pierluigi Collina (2008-'09) was de eerste die er aan moest geloven. De directe aanleiding om te snijden in diens portret was de bestudering van de laagopbouw van de verf. Ze wilde deconstueren wat ze eerder had gemaakt. De koppen die ze sindsdien versnijdt, schildert ze met acrylverf op 260-grams papier waarvoor ze rollen van 1,5 bij 10 meter gebruikt. Na deze fase plakt ze het werk aan de ateliermuur.

Ze snijdt en neemt regelmatig afstand om te kunnen kijken met de blik van een schilder naar haar werk in uitvoering. Heuff beziet het ritme van de snede. Ze volgt met haar mes de structuur van de kwaststreken, waardoor ze haast de verf en haar subject ontleed. Vloeiende lijnen en fijnmazige partijen wisselen elkaar af. Het eindresultaat is gelijk aan een anatomische tekening. Door structuur en de overwegend roze tinten is het alsof ze door het lichten van de huid de vezelige spiergroepen blootlegt. Ze snijdt nog net niet met een scalpel, maar gebruikt een afbreekmes, dat ze veelvuldig moet afbreken om de snede scherp te houden.

Kuin Heuff heeft een nieuwe balans gevonden tussen figuratie en abstractie, te vergelijken met het effect van een houtsnede. De aard van het materiaal, het hout, dwingt de houtsnijder om keuzes te maken en alleen die lijnen die er toe doen, te laten staan.

Het formaat van de grotere snijwerken biedt de beschouwer de mogelijkheid om zich van dichtbij te verliezen in het ritme van de virtuoze coupures. Door meer afstand te betrachten, keert de kijker terug in de figuratie. Bij Monologue Interieur I en II (2009) is haar snijwerk als het patroon van een vingerafdruk. Grillig, maar met een zekere regelmaat en bijna figuratief. Haar getande uitsneden lenen zich ervoor om 'wolken te kijken' (figuren herkennen in wolkenpartijen): onbedoeld kun je hier en daar in de details een vogeltje zien vliegen. Het is geen opzet, eerder een schilderachtige bijkomstigheid.